

Dosarul nr. 2ra-930/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. S. Clima)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

## ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
Judecătorii

Ala Cobăneanu  
Svetlana Filincova  
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de  
Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Ivan Țugui

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Țugui împotriva  
Ministerului Justiție al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării  
dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și  
încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care  
a fost admisă cererea de apel depusă de Ivan Țugui, casată hotărârea din 10 iulie  
2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și adoptată o nouă hotărâre, prin care  
acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 21 martie 2018, Ivan Țugui a depus cerere de chemare în judecată  
împotriva Ministerului Justiție al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului  
la examinarea cauzei în termen rezonabil, repararea prejudiciului moral și  
încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este fondatorul și directorul  
SA „Orhagroservice” cu sediul în r-nul Orhei sat. Pelivan.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2007 a Curții de Apel Economice, în  
privința SA „Orhagroservice” a fost intentată procedura de insolvabilitate, în  
cadrul căreia dânsul are calitatea de reprezentant al debitorului.

A evidențiat că în luna septembrie 2009, având ca reper prevederile Legii  
insolvabilității, care permiteau doar reprezentantului debitorului sau  
administratorului insolvabilității să propună procedura planului (cum era denumită  
în Legea insolvabilității în vigoare la acel moment), dânsul a elaborat un plan de  
redresare a activității întreprinderii, pe care la 8 septembrie 2009 l-a prezentat

printr-un demers spre examinare și aprobare Curții de Apel Economice, judecător Eugen Clim (care supraveghea procedura insolvenței).

La 9 noiembrie 2009, a depus în acest sens un demers repetat, iar deoarece instanța de judecată așa și nu a examinat această chestiune, la 13 iulie 2013, a mai depus un demers privind examinarea și aprobarea planului de restructurare a întreprinderii, însă nici acest demers nu s-a soldat cu o reacție din partea instanței.

Ulterior, cauza privind derularea procedurii de insolvență în privința SA „Orhagroservice” a fost transmisă judecătorului Curții de Apel Chișinău Ion Muruianu, căruia i-a adresat un demers suplimentar privind examinarea și aprobarea planului de restructurare, cu referire la demersurile anterioare și indicarea foilor din dosar la care acestea se regăseau, însă nici judecătorul Ion Muruianu nu a soluționat această chestiune.

În continuare, judecătorul Ion Muruianu, din considerentul unei situații de conflict cu unul din creditorii și-a luat abținerea de la examinarea în continuare a procesului de insolvență al SA „Orhagroservice”, cauza fiind repartizată judecătorului Curții de Apel Chișinău Sergiu Arnăuț.

A remarcat că din motiv că situația economico - financiară în Republica Moldova s-a schimbat substanțial comparativ cu anul 2009, iar planul așa și nu a fost precăutat, devenind neactual, în anul 2015, a reajustat planul la noile realități economice, întocmind un plan nou de restructurare.

Astfel, la 17 septembrie 2015, adunarea creditorilor a aprobat planul de restructurare, iar la 21 septembrie 2015, procesul-verbal al adunării creditorilor din 17 septembrie 2015 împreună cu demersul adunării de aprobare a planului a fost depus la Curtea de Apel Chișinău.

Necitând la aceasta, precum și la faptul că de nenumărate ori în ședințele de judecată pe cauza de insolvență a atenționat instanța despre necesitatea examinării acestei chestiuni, precum și faptul că ea a fost de foarte mult timp în urmă propusă instanței spre examinare, instanța a început să examineze planul de restructurare abia în anul 2017 și prin hotărârea din 13 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, pronunțată de judecătorul Sergiu Arnăuț, propunerea lui de aprobare a planului de restructurare al SA „Orhagroservice” aprobat prin hotărârea adunării creditorilor, a fost respinsă.

A precizat că la pronunțarea hotărârii i-a fost eliberat doar dispozitivul acesteia, nu și hotărârea redactată, dânsul totuși a contestat-o la Curtea Supremă de Justiție, cu un recurs preliminar (nemotivat, dat fiind faptul că nu cunoștea motivele de care s-a condus instanța la respingerea planului de restructurare).

Totodată, la 23 noiembrie 2017, printr-o cerere a solicitat să i se elibereze hotărârea redactată pentru a putea depune un recurs desfășurat, același lucru făcându-l și unii creditorii.

Prin încheierea din 27 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, recursul lui a fost restituit din motiv că nu conținea temeuri de fapt și de drept, fiindu-i indicat că este în drept să depună un recurs cu indicarea temeiurilor de fapt și de drept al dezacordului cu hotărârea judecătorească (evident că acest lucru l-a putut face doar după ce va lua cunoștință cu hotărârea redactată).

În acest context, a invocat că întreaga lună decembrie 2017, a așteptat să-i fie expediată hotărârea redactată, iar când aceasta așa și nu sa întâmplat, la 4 ianuarie 2018, a depus o cerere repetată pe numele judecătorului Sergiu Arnăuț ca să i se elibereze o copie a hotărârii redactate.

Până la sfârșitul lunii ianuarie 2018, o atare copie nu i-a parvenit, în schimb din discuția telefonică cu grefierul judecătorului a înțeles că hotărârea încă nu este redactată.

Drept consecință, la 30 ianuarie 2018, a depus o cerere pe numele președintelui Curții de Apel Chișinău, solicitând să fie întreprinse măsuri pentru redactarea hotărârii și expedierea acesteia în adresa lui, iar la 12 martie 2018, a depus o cerere repetată în acest sens pe numele președintelui Curții de Apel Chișinău.

Necitând la aceasta, până în prezent hotărârea nu a fost redactată și expediată în adresa lui, fapt ce îl împiedică să depună un recurs motivat și să obțină judecarea cauzei în ordine de recurs.

A accentuat că prin aceasta este îngrădit accesul lui la justiție la faza procedurii de recurs, în consecință fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și dreptul la un recurs efectiv, garantat de art. 13 din Convenție.

Având în vedere prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, a obiectat că judecarea chestiunii privind aprobarea sau neaprobarea planului de restructurare al SA „Orhagroservice” în proces de insolvență, propus de el, din septembrie 2009 (când prima dată a fost depusă o astfel de cerere) până în noiembrie 2017 (dată pronunțării hotărârii), adică în decurs la 8 ani doar în prima instanță, nu este deloc unul rezonabil.

De asemenea, nu este rezonabil termenul de 4 luni pentru întocmirea hotărârii redactate.

Astfel, i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a chestiunii privind aprobarea planului de restructurare a întreprinderii, propus de el.

Cu referire la prevederile art. 2 alin. (2), (3), (6) și 4 alin. (1) din Legea menționată, a specificat că în cazul de față încălcarea a durat (și continuă să dureze) mai mult de 8 ani, dânsul nu a comis nicio acțiune de natură să tergiverseze examinarea planului de restructurare, din contra, de nenumărate ori a reamintit instanței despre necesitatea examinării acestei chestiuni, iar conduita instanței, care timp de 8 ani nici măcar nu a început examinarea chestiunii respective, iar timp de 4 luni a omis să redacteze hotărârea, este pur și simplu inexplicabilă.

A subliniat că procesul dat are pentru el o importanță extrem de mare, deoarece, în opinia sa, planul de restructurare este unica șansă ca întreprinderea pe care a fondat-o să-și achite datoriile și să-și reînceapă activitatea, dar să nu fie lichidată.

Cauza privind examinarea planului de restructurare nu prezintă o așa complexitate ce ar justifica judecarea ei timp de 8 ani (7 ani dintre care judecarea acestei chestiuni nici măcar nu a început), de asemenea, cauza nu prezintă o complexitate ce ar justifica redactarea hotărârii timp de mai mult de 4 luni.

Nu poate fi reținută o eventuală referire a pârâtului la faptul că procedura de insolabilitate de regulă durează mult timp, deoarece, în primul rând, obiect al prezentei cereri nu este durata procesului de insolabilitate în general, ci durata examinării unei chestiuni concrete din cadrul acestui proces - aprobarea procedurii de restructurare, or, specificul procesului de insolabilitate constă în aceea că instanța are menirea să examineze un șir întreg de chestiuni ce apar pe durata procesului și care de multe ori nici nu sunt legate între ele.

În al doilea rând, procesul de insolabilitate durează deja de 11 ani (pe când Legea veche a insolabilității prevedea durata maximă a întregului proces de insolabilitate de 5 ani, iar cea nouă - 3 ani), astfel, durata examinării chestiunii de aprobare a planului de restructurare de 8 ani nicidecum nu se încadrează în acești termeni.

Totodată, a specificat că în cazul depunerii planului de restructurare examinarea lui se face cu prioritate față de celelalte chestiuni, deoarece de faptul va fi el aprobat sau respins depinde întreaga desfășurare în continuare a procesului de insolabilitate - în procedură de restructurare sau în procedură de faliment.

În rezultatul conduitei inexplicabile a instanței s-a creat o situație când peste 11 ani de la intentarea procesului de insolabilitate nu este stabilit definitiv se va desfășura ea în procedură de restructurare sau în procedură de faliment, iar chestiunea ce urma să fie soluționată printre primele, nu este definitiv soluționată nici până în prezent, după 11 ani.

De asemenea, nu poate fi reținută o eventuală obiecție a pârâtului în sensul că, deoarece procesul de insolabilitate a fost intentat la cererea SA „Moldagrotehnica”, doar aceasta ar fi în drept să depună o atare cerere.

Or, după cum a menționat, obiect al prezentei cereri este nu durata procesului de insolabilitate în general, dar anume durata examinării cererii de aprobare a planului de restructurare. Totodată, Legea insolabilității acordă dreptul de a propune planul de restructurare doar reprezentantului debitorului și administratorului insolabilității. Prin urmare, anume el este persoana ce are dreptul să depună prezenta cerere de chemare în judecată.

A reiterat că potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, aplicarea și interpretarea termenilor din ea se face inclusiv și prin prisma Convenției Europene și a jurisprudenței Curții Europene.

Astfel, jurisprudența Curții Europene acordă pentru încălcarea termenilor rezonabil de examinare a cauzei în mărime de 600 de euro pentru un an și câte 300 de euro pentru fiecare jumătate de an ulterioară.

Reieșind din toate cele expuse, de durata încălcării, conduita instanței de insolabilitate, importanța cauzei pentru el, precum și jurisprudența Curții Europene a considerat că o mărime rezonabilă a prejudiciului moral i se cuvine pentru această încălcare ar fi de 100000 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1 alin. (2), 2 alin. (1), (2), (3), (4), 3, 4 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului lui la judecare în termen rezonabil a cauzei privind aprobarea planului de restructurare al SA „Orhagroservice” în proces de insolabilitate, propus de el, încasarea în beneficiul lui de la bugetul de stat a prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului lui la judecare în termen rezonabil a cauzei privind aprobarea planului de restructurare al SA „Orhagroservice” în proces de insolabilitate, în mărime de 100000 de lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 10 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Ivan Țugui, casată hotărârea primei instanțe și adoptată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost constatată încălcarea dreptului lui Ivan Țugui la judecare în termen rezonabil a cauzei privind aprobarea planului de restructurare a SA „Orhagroservice” în proces de insolabilitate.

A fost încasată în beneficiul lui Ivan Țugui din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM dauna morală în mărime de 10000 de lei.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 21 martie 2019, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece concluziile instanței de apel derivă din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În acest sens, a subliniat că instanța de apel la emiterea deciziei contestate a ignorat prevederile art. 192 alin. (2) CPC.

Totodată, la determinarea termenului rezonabil se va ține cont de așa criterii importante cum sunt: complexitatea pricinii, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, precum și importanța procesului pentru cel interesat.

Respectiv, în condițiile în care pretenția intimatului nu se regăsește a fi reglementată expres la art. 192 alin. (2) CPC, a considerat că instanța de apel neîntemeiat a dispus modificarea hotărârii primei instanțe, încasând în acest sens din contul statului suma de 10000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat.

A susținut că netemeinicia deciziei recurate se explică și prin faptul că în speță nu există careva motive de tergiversare a examinării cauzei civile, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată naționale, cu

asigurarea respectării drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept tergiversare a examinării cauzei.

În această ordine de idei, a subliniat că prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Este important ca instanța să motiveze circumstanțele cauzei care justifică acordarea unei reparații, aceasta să nu fie teoretică și iluzorie.

Totodată, instanța trebuie să evite subiectivismul inerent evaluării mărimii despăgubirilor având sarcina de a oferi satisfacție echitabilă intimatului, dar fără a sărăci în mod nejustificat pârâtul.

Astfel, instanța de apel nu a ținut cont de cerința fundamentală față de despăgubirea prejudiciului moral, care constă în faptul că la determinarea despăgubirilor care acordă o satisfacție echitabilă părții în proces (în speță intimatului), obligatoriu se vor lua în considerare toate circumstanțele relevante ale pricinii.

Având în vedere prevederile art. 1423 Cod civil, a menționat că acordarea sumei de 10000 de lei cu titlu de prejudiciu moral este neîntemeiată, nejustificată, excesivă și destul de exagerată în raport cu sumele acordate de către Curtea Europeană în spețe similare.

Iar reieșind din prevederile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, a considerat ca fiind absolut nejustificată, exagerată și neîntemeiată pretenția privind acordarea prejudiciului solicitat, în condițiile în care nu sunt careva temeiuri de a se invoca tergiversarea examinării cauzei.

Cu referire la prevederile art. 4 alin. (1) din Legea menționată, a specificat că Ministerul Justiției al RM este în imposibilitate de a proba lipsa suportării de către intimat a prejudiciului moral, atât timp cât nu a fost probată existența de facto a acestui prejudiciu, or, apriori, nu se poate constata lipsa a ceea ce nu există.

Toate argumentele invocate întru motivarea acestui capăt al acțiunii, poartă doar un caracter declarativ, formal fără a dispune de careva suport atât probatoriu, cât și juridic.

A specificat că din conținutul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 rezultă că legislatorul operează cu noțiunea de termen rezonabil al cauzei în ansamblu și nu cu termenul rezonabil de examinare a fiecărei cereri, plângeri, demersuri înaintate sau înregistrate de părți, prin urmare, pretențiile lui Ivan Țugui sunt incompatibile cu prevederile acestei legi.

Astfel, netemeinicia deciziei instanței de apel se explică și prin faptul că de către intimat nu au fost prezentate probe veridice, pertinente și concludente care să confirme expres că acestuia i-a fost cauzat un anumit stres, frustrare ca rezultat al încălcării termenului rezonabil la examinarea procesului de insolvabilitate.

A subliniat și faptul că sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama Ministerului Justiției al RM și se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație în mod obligatoriu argumentele ambelor părți în proces și excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate.

Totuși, în cazul în care instanța de judecată considera necesitatea acordării în speță a prejudiciului moral, a conchis că suma prejudiciului moral urma a fi diminuat corespunzător sumelor acordate de Curtea Europeană în cauze similare.

În concluzie, a reiterat că nu poate fi aplicată Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 pentru a fi constatat termenul rezonabil al unui proces de insolabilitate, deoarece nu constituie o procedură contencioasă în contextul legislației civile și respectiv, nu cade sub incidența acestei legi.

La 17 aprilie 2019, Ivan Țugui a declarat recurs împotriva deciziei din 16 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, modificarea deciziei instanței de apel prin majorarea cuantumului prejudiciului moral adjudecat lui la suma de 100000 de lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel în partea ce prevede cuantumul prejudiciului moral ce i-a fost adjudecat, fiind ilegală în această parte, iar cuantumul prejudiciului ca fiind unul diminuat.

A obiectat că referitor la argumentul lui privind practica Curții Europene în ceea ce privește cuantumul despăgubirilor acordate de Curte cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, instanța de apel nu s-a expus.

Cu referire la prevederile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, a subliniat că hotărârile judecătorești pronunțate în atare categorii de cauze trebuie să soluționeze litigiile la nivel național în așa mod ca reclamantul să nu aibă temeii de adresare la Curtea Europeană.

Conform jurisprudenței Curții Europene pe cauzele ce vizează încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termeni rezonabili, Curtea acordă pentru încălcarea termenilor rezonabili o satisfacție echitabilă în mărimea de 600 de euro pentru un an și câte 300 de euro pentru fiecare jumate de an ulterior.

Având în vedere că la momentul depunerii cererii lui de chemare în judecată chestiunea privind aprobarea planului de restructurare se află pe rolul instanței de insolabilității deja de 8 ani, nefiind definitiv examinată (cum nu este definitiv examinată nici până în prezent), Curtea Europeană pentru o încălcare de așa durată ar fi acordat o satisfacere de circa 4800 de euro, ceia ce echivalează ca 105600 de lei.

Deci, cuantumul de 100000 de lei, solicitat de el este unul absolut rezonabil.

Astfel, instanța de apel, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, nu a ținut cont de jurisprudență Curții Europene pe atare categorii de cauze, prin ce a ignorat prevederile art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, nu a aplicat aceste norme care trebuiau aplicate, adică nu a aplicat legea care trebuia aplicată - temeii de recurs prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. a) CPC.

Prin faptul acordării lui a unei satisfacerii a prejudiciului moral evident diminuat, instanța de apel nu a reparat încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil.

În același timp, dreptul la judecarea cauzei în termen rezonabil este o parte componentă a dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prin urmare, nefiind reparată încălcarea dreptului lui fundamental la un proces echitabil, a fost admisă o eroare ce a dus la încălcarea în continuare a acestui drept fundamental - temei de recurs prevăzut de art. 432 alin. (4) CPC.

Totodată, prin faptul că instanța de apel nu a indicat din ce considerente a respins argumentul lui în ceea ce privește jurisprudență Curții Europene referitor la cuantumul prejudiciului moral adjudecat pentru încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termeni rezonabil, a omis o încălcare similară celor constatate de Curtea Europeană în astfel de cauze și a făcut ca procesul în privința lui să nu fie unul echitabil.

Deci, instanța a admis o eroare ce a dus la încălcarea unui drept fundamental al lui - temei de recurs prevăzut de art. 432 alin. (4) CPC.

A reiterat că potrivit prevederilor art. 2 alin. (6) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, unul din criteriile ce influențează la mărimea prejudiciului moral este conduita instanței de judecată și durata încălcării.

În acest context instanța de apel, la stabilirea cuantumulului prejudiciului moral nu a luat în considerație conduita instanței de insolvabilitate, care pe parcurs de 8 ani nu doar că nu a început judecarea chestiunii privind aprobarea planului de restructurare, dar nici nu reacționa la cererile lui în care reamintea despre existența pe rol a acestei cerințe și solicita judecarea ei, precum și aceia că hotărârea integrală, necâtând la patru cereri depuse în acest sens, a fost redactată abia peste 5 luni.

De asemenea, nu a fost luată în considerație durată lungă a încălcării - 8 ani.

Astfel, instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 2 alin. (6) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, care trebuiau aplicate, adică nu a aplicat legea care trebuia aplicată - temei de recurs prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. a) CPC.

În concluzie a învederat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată și a admis încălcări ce au dus la încălcarea dreptului lui la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind astfel prezente temeiurile de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) alin. (4) CPC.

La 15 mai 2019, Ivan Țugui a depus referință la recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, solicitând considerarea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost recepționată de Ministerul Justiției al RM la 25 februarie 2019, fapt ce se confirmă prin ștampila aplicată pe plicul de recepție a deciziei contestate, anexată la cererea de recurs (f. d. 204), însă careva date care ar confirma data de recepționare a deciziei recurate de către Ivan Țugui la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri la 21 martie 2019 și respectiv, la 17 aprilie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Ivan Țugui nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Ivan Țugui, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

considera recursurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Ivan Țugui ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Ivan Țugui se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari